

## רבינו חננאל

מְרִיפִין אֶבֶל כֹּל שֶׁל חֲסִין עָלָיו  
וּמִשּׁוֹ נִקַּב פּוֹרְחָה לֹא שָׁדוּ לָהּ  
וּמִמִּינָה גִיסְטֶרָה תַּחֲסִיו: פְּלִיגָה.  
הַבֶּכֶשׁ זְרָעִים: וּסִימָן. לֵאמֹר תִּטְעֵי  
לְחִימָר דָּא אִמְר כְּמוֹאִי זִית: אֲחֵד  
הַמְרִיבָה וְאֲחֵד הַמִּמְעִיט וְזִכְלָד  
שִׁיּוּן כּו'. (ד' בְּרִייתָא שֶׁאֵדָם לֵאמֹר  
וְהִיא נֶךְ לְסִימָן שֶׁאֵדָם לֵאמֹר  
רִיבָה לְשַׁעַר גְּדוּלָה שֶׁשֶּׁלְשָׁן וְאֲחֵד  
מִמְעִיט לְשַׁעַר קִטְוֹן שֶׁשֶּׁלְשָׁן וְלֹא  
בְּצִיּוּנֵי. כּוּגִם מִשְׁקָה וּמוֹאִי מִשְׁקָה  
לִיכָא לְמִטְעֵי בְּהֵן לְעֵינֵי זְרָעִים:  
שִׁיעוּרוֹ כְּמוֹאִי זִיתִים. לְחִימָר  
מְטוּמָא: הִרִי הוּא כְּלֵי גָלִילִים.  
מִשְׁנִיב כְּמוֹאִי זִית וְאִפְלִיג יִחְדוּם  
לְרִמּוּמִים. וְהָא דַּתָּן כֹּל עֲלֵי בְּתִים  
שִׁיעוּרֵן כְּרִמּוּמִים גְּבִי כֹל עֵץ תַּמְנִין  
לֶה בְּמִסְכַּת כִּלִּים (פ' ז' מ"א):

## הדרן עלך המצניע

הַזֹּרֵק. רַבִּי עֲקִיבָא מַחֲזִיב טַעמָא  
מִפְּרַשׁ בְּגִמְרָא: כִּידֵּן שְׂפִי  
גּוֹזְטֵרֹת וְכוּ'. רַבֵּן קָאמְרִי לְהוּ:  
גּוֹזְטֵרֹת. וְזִין הַיּוֹלָדִין מִן הַכּוֹתֵל  
וּמִיָּחִין עֲלֵיהֶן נִסְרִים לְהֵךְ: וְזוֹ נִגְדָּה  
זוֹ. בְּשָׁנִי יָצִיד רַהֲ"ר וְהֵן רַהֲ"י  
שְׂבֻבוֹתָי וְרַחֲצוֹתַי: פְּטוֹר. שֶׁלֹּא  
מֵזִינוּ וְרִיקָה וְהוֹסֵט בְּמַלְכַת הַמַּשְׁכָּן  
מֵרַהֲ"י לְרַשׁוֹת הַיְּחִיד וְרַחֲצוֹת רַהֲ"ר  
מִפְּסִיק בְּיֵיחָם שֶׁלֹּא הֵימָּה עֲבוֹדַת

הַלֹּיִם כִּי לְהוֹשִׁיט קָרָשִׁים מִעֲגֻלָּה לְעֲגֻלָּה שֶׁצִּנְדָּה אֶלָּא לְעֲגֻלָּה שְׁלִפְנִיָּה (וּשְׁלֹא אַחֲרֶיהָ). שֶׁאֲרָבַע עֲגֻלוֹת הָיוּ לְבָנֵי מִרְיָ שֶׁהָיוּ נוֹשְׂאִין קָרָשֵׁי הַמֶּשְׁכָּן וְהֵן הוֹלְכִין שָׁמַיִם אֶחָד ז' בָּלָד ז' כְּדֹמָרִינ' גִּמְמ' וְכִשְׁהָיוּ פּוֹרְקִין אֶת הַמֶּשְׁכָּן לִטְעוֹן עַל הָעֲגֻלוֹת הָיוּ מַעֲמִידִין הָעֲגֻלוֹת כְּדֶרֶךְ הַלִּיכָתָן שָׁמַיִם ז' אֶלָּא ז' סְמוּךְ לַמֶּשְׁכָּן וְשָׁמַיִם ז' אֶלָּא ז' לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ הַלִּיכָתָן לְאוֹרֶךְ רַה"ר שֶׁהָיוּ רוֹצִים לְהֵלֵךְ אַחֵר עֲמוּד הָעֵנָן הַהוּלֵךְ לִפְנֵיהֶם וּפּוֹרְקֵי הַמֶּשְׁכָּן הָיוּ מוֹשִׁיעִין הַקָּרָשִׁים לְאוֹתָן שֶׁעַל שְׁמֵי הָעֲגֻלוֹת הַסְּמוּכוֹת לַמֶּשְׁכָּן הָיוּ מוֹשִׁיעִין לְאוֹתָן שֶׁלִּפְנֵיהֶם אֲבָל מִעֲגֻלָּה לְעֲגֻלָּה שֶׁצִּנְדָּה לֹא הָיוּ צָרִיכִין לְהוֹשִׁיט שָׁמַיִם שְׁמִיָּהן סְמוּכוֹת לְפּוֹרְקֵי הַמֶּשְׁכָּן: הָיוּ שְׁמִיָּהן בְּדִיּוּעָא אַחַת. כְּלוּמָמָה בְּעִלְיָה אַחַת בְּאוֹרֶךְ רַה"ר עַל פְּנֵי הַבַּיִת וְיֵשׁ הַפֶּסֶק רַה"ר בְּיַנְיָה: הַזּוֹרֵק פְּטוּר. הַזּוֹלֵל וּלְמַעֲלָה מִי' וְלֹא מִזֵּינוּ וְזִיקָה מִרַה"י לְרַה"י דֶּרֶךְ רַה"ר בְּמֶשְׁכָּן לֹא בְּאוֹרֶךְ וְלֹא בְּרוּחַ: וְהַמּוֹשִׁיעַ חַיִּב. שְׁמִיָּהן הוֹשְׁטָה כִּיּוּזָא בִּהּ לְמַעֲלָה מִי' בְּמֶשְׁכָּן מִרַה"י לְרַה"י וְקָלָא אוֹרֶךְ רַשׁוּת הָרִבִּים מִפְּסִיק בְּיַנְיָה: שָׂדֶךְ הֵיחָא עֲצוּם הַלֹּיִם. וּמִפְּרָשׁ וְאוֹיֵל כִּיבֵּד מִזֵּינוּ כּוֹז בְּעֻבְדוּתָן שֶׁבְּשָׂמֵי עֲגֻלוֹת ז' אַחֵר ז' בְּרַשׁוּת הָרִבִּים פּוֹרְקֵי מֶשְׁכָּן מוֹשִׁיעִין לְאוֹתָן שֶׁעַל הָעֲגֻלוֹת שֶׁאֵלָּן וְהֵן מוֹשִׁיעִין לְאוֹן שֶׁלִּפְנֵיהֶם אֲבָל לֹא זּוֹרְקִין שְׂאִין אוֹתָן קָרָשִׁים מִזְּרוֹקוֹת מִפְּנֵי כּוֹבְדֵין: גמ'

חזיה וסתמיה שמרים חזיה ומשני הסם לא קאי הלא קאי: פ'גי' ר"ת דבמסכת עוקצין (פ"ב משנה י') תנן דהכשר זרעים כשורש קטן אלא ה"ג ברוב ספרים ובפ"י ר"ח ורש"י וא"ת ממני' היא בזמן' כלים (פ"ג) מהני זה יחוד לרמונים ולאפוקי מדרבא ולהכי מסיים ז

## הדרך עלך המצניע

**הָאָהָרְבַּרְבִּי וְהָאָהוּרְבַּרְבִּי** פ"י בְּקוֹטְרֵס רַבְרִי בְּרִיבּוּ וְזוּרִי  
כְּמוֹלֵא רִמּוֹן וְקֶסֶף לִרְיָי לְחִין וְזוּ שִׁיעוֹר וְמָה קְרִי בְּרַבְרִי וְמָה  
קְרִי וְזוּרִי לִידֵעַ אֵלֶּה הוּא כְּמוֹלֵא רִמּוֹן וְנִרְאָה לִרְיָי דְּבִרְבַּרְבִּי  
כְּמוֹלֵא רִמּוֹן<sup>(א)</sup> וְזוּרִי שְׁמוֹלֵא רִמּוֹן הוּא יוֹתֵר מִרְבּוּ סָגִי בְּרִיבּוּ וְהָאָה  
דְּקֶאֱמֵר עַד <sup>(ב)</sup> שְׁמִיפַת רִיבּוּ לֹא קָאִי  
אֲשֶׁיִר דְּמוֹלֵא רִמּוֹן אֵלֶּה אֲשֶׁיִר  
דְּמוֹלֵא זִית<sup>(ג)</sup>

וְעֵינַי צִמִּיד פִּתִּיל עַד שִׁיפָתָה רֹבּוֹ. פִּירֶשׁ רַש"י דִּלָּן טוֹמָאָה נִכְנַסָּת דֶּרֶךְ נִקְבֹּ דְכָל כְּלֵי פִתּוֹחַ כְּתִיב דִּלְדֶּךְ פִּתּוֹחַ נִכְנַסָּת וְלֹא דֶּרֶךְ נִקְבֹּ \*וּמִקְשִׁינֵי דִתְנֵן כִּפְיִ דְּמִסְכַּת כְּבֹס (מ"ב) וְאֵלּוּ מִצִּילִין צִמִּיד פִּתִּיל כּו' וּמִצִּילִין בֵּין מִפִּיהֶם בֵּין מִזִּידֵיהֶם מִשְׁמַע דִּלְרִיךְ שִׁיפָּה מוֹקֵף צִמִּיד פִּתִּיל כִּשְׁנִיקֵב מִזִּידוֹ וְעוֹד דִּתְנֵן בְּתֵר הֵי זִמְנָה מִקְשִׁינֵן בְּסִיד וּבְחֶרְסִית כּו' וּבְכָל דִּבְרָ שֶׁהוּא מִתְמַרְחֵה וְאִין מִקְשִׁינֵן לֹא בִצְעֵן וְלֹא בְּעוֹפֶרֶת מִפְּנֵי שֶׁהוּא פִּתִּיל לֹא צִמִּיד מִשְׁמַע דְּנִכְנַס כָּל שֶׁהוּא נִכְנַסָּת טוֹמָאָה וְעוֹד דִּתְנֵן הֵסֵךְ וּמִיִּיתִי לֵה בְּהִגּוֹל קִמָּא (ב"ק קה.) חֲבִית שְׁנִיקֵבָה רֹבּוֹ:

## הדרן עלך המצניע

**הזורק** מַרְשׁוֹת הַיָּחִיד לַרְשׁוֹת הָרַבִּים  
מַרְשׁוֹת הָרַבִּים לַרְשׁוֹת הַיָּחִיד  
חַיִּיב <sup>(א)</sup> מַרְשׁוֹת הַיָּחִיד לַרְשׁוֹת הָרַבִּים וְרְשׁוֹת  
הָרַבִּים בְּאִמְצַע רַבִּי עֲקִיבָא מִחַיִּיב וְחֻכְמִים  
פּוֹטְרִין כִּצְדָּה <sup>(ב)</sup> שְׁתֵּי גִזְזוּמָּאוֹת זֶה כְּנֶגֶד זֶה  
בְּרְשׁוֹת הָרַבִּים הַמוּשָׁיִט וְהַזּוֹרֵק מִזֶּה לָזֶה  
פְּטוּר הֵיךְ שְׁתֵּיתֵהן בְּדִיּוּמָא אַחַת הַמוּשָׁיִט  
חַיִּיב וְהַזּוֹרֵק פְּטוּר שֶׁכֵּךְ הִיָּתָה עֲבוּדָת  
הַלּוֹיִם שְׁתֵּי עֲגָלוֹת זֶה אַחֶר זֶה בְּרְשׁוֹת הָרַבִּים  
מוֹשָׁטִין הַקְּרָשִׁים מִזֶּה לָזֶה אֲבָל לֹא זֹרֵקִין:  
גמ'

העשו לאוכלין שיעור כוחים העשו למשקין שיעור כמשקין העשו  
 ולכן מטיילין אותו לחומר צמצם פחיל ובכונם משקה פירוש  
 כיוון שעשו למשקים ואוכלים יש בו נקב כונם משקה אינו מזיל צמצם  
 ופחיל על מה שצמחו דגורו אטו הוא דמיוחד למשקין לחודייהו<sup>א</sup>  
 ולענין קבלת טומאה היה כלי כיון שמוחד צמחין ואוכלין ובנקב כי האי  
 נכנסה טומאה ויתר ר"י דלא דעיי הכא נפחת רובו או כמזליה  
 ורמון היינו דוק צניק במקום שגשאר עוד שיעור כלי מן הנקב  
 ולמטה כשיעור המפורש בהיה דמייח צללו טריפות (חולין נה.) אבל  
 צניק למטה במקום שאין גשאר למטה מן הנקב כשיעור כלי היו  
 כשיעור לאוכלים כזית ולמשקין ככונם משקה כי הוא דמסכת כלים  
 (פ"ט משנה ה) ור"מ מפרש שבמעטין הכי עד שיפחת רובו מועיל  
 וצמצם פחיל אם הנקבים נסתמים אבל נפחת רובו או כמזליה רמון  
 שבו אין מועלת סתימה אלא היה כאוכלין שגבטו כניטו שאין נזילין  
 כמזליהם צניק צניק (דף ע"ג.) דיון שנפחת רובו בטלו לא מותרת  
 ככלי והיה להצית שנקבה וסתמוה שמרים מיימי צללו נפחתה  
 כשיעור וסתמו שמרים כל הנקב והא דעיי רבא התם (בב"ק סג)  
 אגף חליה מהו ה"פ אגף חליה וסתמוה שמרים חליה מאי מי היה  
 וסתמוה מעליה או לא וימימי מפקקה בזמורה דלא חשיבה סתימה  
 צללו מירוח בין וזמורה להצירתה הכי נמי לא חשיבה סתימה אגף  
 ה תרי אמורא. פי' כקונטרס \* דלענין השכר ורעים פליגי ואומר  
 אמר ר"מ דלענין מוקד צמיד פחיל פליגי: **שיעורו במוציא וזיתים.**  
 (א) העשו לאוכלין שיעור כוחים וז"ל דלצטריך ליה לאשמעין דלא  
 לפרשה הכי הן ככלי אצנים שהם טעורין ככל ענין:

## הדרך עלך המצניע

**הזורק.** ביצר שתי גזוזטראות ב'ו'. תימה לרצה דמוקי פלוגמא דרבי עקיבא ורבנן (לעיל ד' ז'). בקלוטה ופליגי למטה מעשרה לא אחי שפיר כיצד דהא לא קאי אלעיל דהכא איירי בגזוזטראות למעלה מעשרה דומיא דעגלות ואפילו ר' עקיבא נמי מודה להם ולמאן דמוקי פלוגמיהו למעלה מעשרה אחי שפיר ומיהו ית' צירושלמי<sup>1</sup> איכא דמני כיצד ואיכא דלא מני כיצד ומפרש התם דההוא אמורא דמוקי פלוגמא למעלה מעשרה תנא כיצד וההוא דמוקי לה למטה מעשרה לא מני כיצד: הוצא

ולא סליק דצריך כלי חסם במצויא רימון וליתא לדרבא. חמישית. ולענין צמיד פתיל עד שיפחת רובה. הדרן **עלך המצניע** פרק אחד עשר עזר מרה"ר לרה"י או מרה"י לרה"ר חייב.

מו א מיי פייט מהל' כלים  
 הלכה א:  
 א ב מיי פייט מהלכות  
 שבת הלכה י סמוג לאוין  
 סה טוש"ע א"ח סי' שמו  
 סעיף א:  
 ב ג מיי פייט שם הלכה  
 יט:  
 ג ד שם הלכה יח:

## הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה הא לו  
דקאמר עד שיפחת רובו:  
(ב) ד"ה ולענין וכו' בנקב  
כי האי איך נכנסת טומאה:

## גליון הש"ס

תום' ד"ה ולענין צמיד  
פתיל. ומקשר' דמנן פ"י  
דמס' כלים ע' תי"ט רפ"ה  
דאהלות: ד"ה פליגי בה ב'  
דלענין הבשר ורעים פליגי.  
ע' וזכים לד ע"ב מד"ה ל"ס  
בספ"ד ע"ה ע"א:

## מוסף רע"י

[illegible]

הדרן עלך המצניע

## מיוסר תוספות

[illegible]